

Ἐπίκαιρο

Μιά μεγάλη απόφαση (Πρωτοχρονιά)

(Εάν πραγματοποιηθεῖ ἡ κοπή τῆς βασιλόπιτας στό κατηχητικό τήν ἡμέρα τοῦ μαθήματος, ὁ κατηχητής/ἡ κατηχήτρια νά φροντίσει νά κοπεῖ ὅπωςδῆποτε ἕνα κομμάτι γιά τούς φτωχοῦς, ὥστε νά πάρει ἀπ' αὐτό ἀφόρμηση. Διαφορετικά, μποροῦμε νά ξεκινήσουμε λέγοντας τά ἀκόλουθα).

Κόψατε βασιλόπιτα, παιδιά, τήν Πρωτοχρονιά; Ποῦ ἔπεσε τό φλουρί; ... Δέν ἄκουσα νά λέει κανείς σας ὅτι ἔπεσε στους φτωχοῦς. Ἦ δέν ἔπεσε ἢ ξεχάσατε νά κόψετε κομμάτι καί γι' αὐτούς. **Ὁ Μέγας Βασίλειος, πού τ' ὄνομά του ἔχει ἡ βασιλόπιτα, ἀγαποῦσε πολύ καί νοιαζόταν καί βοηθοῦσε τούς φτωχοῦς ἀνθρώπους σ' ὅλη του τή ζωή.** Σάν ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ πού ἦταν, προσπαθοῦσε πάντα νά βοηθᾷ ὅσους εἶχαν ἀνάγκη. Ἔτσι, συνηθίζουμε νά κόβουμε στήν πίτα τοῦ Μεγάλου Βασιλείου κι **ἕνα κομμάτι γιά τούς φτωχοῦς,** γιά νά θυμόμαστε καί τή φιλανθρωπία τοῦ Ἁγίου, ἀλλά καί τούς συνανθρώπους μας πού ὑποφέρουν. Κι ἂν τό φλουρί πέσει σ' αὐτούς, χαίρομαστε. Ἐκτός... ἀπό τόν ἐπάχρονο Πετράκη. Ποιός εἶναι αὐτός;

Ἡ ἱστορία μας

Νά τος! Στρωμένους στό χαλί τοῦ δωματίου του ὁ Πέτρος, περιτριγυρισμένος ἀπό ἕνα βουνό παιχνίδια, εἶναι τελείως ἀπορροφημένος. Τώρα ταξιδεύει μέ τό καινούργιο τηλεκατευθυνόμενο τρένο του, δῶρο τοῦ νονοῦ του σημερινό, πρωτοχρονιάτικο. Ἔχει δυό ὄρες πού ἦρθε ὁ νουνός ἐπίσκεψη καί χάρηκε πολύ ὁ Πετράκης, γιατί μένει σέ μιά μακρινή πόλη καί σπάνια τόν βλέπει. Θά ἔμενε ὅλη μέρα μαζί τους. Δέν τό κρύβει, ὅμως, ἡ χαρά του διπλασιάστηκε ὅταν εἶδε τό δῶρο.

Τί κι ἂν ἔχει ἀμέτρητα παιχνίδια, τί κι ἂν ἔχει κι ἄλλο τηλεκατευθυνόμενο τρενάκι; Δέν λέει «ὄχι» σέ κανένα παιχνίδι. Ἄς γεμίζουν τά παιχνίδια του τρεῖς τεράστιες κοῦτες! «Ἀχόρταγο» τόν φωνάζει ὁ μπαμπάς του. «Ἔχεις ἀνοίξει κατάστημα παιχνιδιῶν», τοῦ εἶπε μιά μέρα πειραχτικά ὁ παππούς του. Ὁ Πέτρος τά θέλει ὅλα κοντά του. Ἀκόμα καί στή μικρή του ἀδελφή μέ τό ζόρι δίνει κάποιο παιχνίδι γιά νά παίξει. Καί στό σχολεῖο, ὅταν παίρνει μαζί του τίς κάρτες του ἢ τίς συλλογές του, δέν χαρίζει ποτέ τίποτε σέ κανέναν. Μόνο ἀνταλλάσσει, κι αὐτό μέ σφιγμένη καρδιά.

Ὁ νουνός τοῦ Πέτρου μπήκε κάποια στιγμή στό δωμάτιο τοῦ βαφτισιμοῦ του. Ὁ Πέτρος οὔτε πού τόν πῆρε εἶδηση. Τό τρένο του σφύριξε ἐκείνη τήν ὥρα γιατί περνοῦσε ἀπό μιά διάβαση. Δεκαπέντε αὐτοκινητάκια κι ἄλλα τόσα φορτηγά ἦταν τοποθετημένα ἀριστερά καί δεξιά περιμένοντας νά περάσει τό τρένο γιά νά συνεχίσουν τόν δρόμο τους. Ὁ νουνός ἔριξε μιά ματιά τριγύρω σά βουνά τῶν παιχνιδιῶν σκεφτικός. Ἐπειτα ἔκλεισε τήν πόρτα. Γύρισε στό σαλόνι, συζήτησε μέ τούς γονεῖς τοῦ Πέτρου καί κατέστρωσαν ἕνα σχέδιο πού θά βοηθοῦσε τόν Πέτρο **νά μάθει νά δίνει**.

Οἱ νουνοί, παιδιά, ἐπειδή μᾶς ἔχουν βαφτίσει καί μᾶς ἔκαναν παιδιά τοῦ Θεοῦ, ἔχουν εὐθύνη νά εἴμαστε στόν σωστό τόν δρόμο

σ' ὄλη μας τή ζωή καί νά ἔχουμε καλή καρδιά, γεμάτη ἀγάπη.

Ὅταν ἔφτασε τό μεσημέρι, ὁ Πέτρος συμμαζέψε τά παιχνίδια του καί ἦρθε στό γιορτινό, πρωτοχρονιάτικο τραπέζι. Τό περίμενε «πῶς καί πῶς», καί ἐπειδή θά ἦταν ὁ νουνός καί ἐπειδή σ' αὐτό τό τραπέζι ἡ μαμά μαγεύερε πάντα χίλια δυο καλούδια, κυρίως ὅμως γιατί θά κόβανε τή βασιλόπιτα.

Τό πρωτοχρονιάτικο τραπέζι ἦταν πραγματικά πολύ πλούσιο. Ἡ μητέρα εἶχε κάνει καί ἐπιπλέον λιχουδιές, πού ἄρresαν ιδιαίτερα στόν Πέτρο. Ἀφοῦ ἔφαγαν τά νόστιμα φαγητά, ὁ πατέρας πήρε μπροστά του τή βασιλόπιτα. Ἔψαλαν ὅλοι μαζί τό τροπάριο τοῦ ἀγίου Βασιλείου κι ἄρχισε νά κόβει, νά ὀνοματίζει καί νά δίνει τά κομμάτια: «Τοῦ Χριστοῦ! τῆς Παναγίας! τοῦ Μεγάλου Βασιλείου! τῶν φτωχῶν! (αὐτό ὁ πατέρας τό εἶπε λίγο πιο δυνατά καί συνέχισε), τοῦ νουνοῦ! τό δικό μου! τῆς μαμᾶς! τοῦ Πέτρου! (σκίρτησε ἡ καρδιά τοῦ Πέτρου ἀπό λαχάρα), τῆς Φωτεινούλας! Ἄντε, ψάξτε τώρα!», εἶπε ὁ πατέρας κι ὅλοι ἄρχισαν νά ψάχνουν. Μόνο πού ὁ νουνός καί οἱ γονεῖς δέν εἶχαν ἀγωνία, γιατί... ἤξεραν πού θά ἔπεφτε τό φλουρί. Ἦταν κι αὐτό μέσα στό σχέδιο. Τά προσωπάκια τοῦ Πέτρου καί τῆς Φωτεινούλας ἄρχισαν νά χάνουν τό χαμόγελό τους, βλέποντας ὅτι μᾶλλον δέν τό ἔχουν τό φλουρί. Κι ἐπειδή καί οἱ μεγάλοι δέν τό βρῆκαν, ὁ πατέρας μοίρασε καί τά ὑπόλοιπα κομμάτια γιά νά τά ψάξουν. Τότε, ἀνόρεχτα ἀκούστηκε ἡ φωνή τοῦ Πέτρου:

- Ἐδῶ εἶναι, σῶν φτωχῶν...

Οἱ γονεῖς ἄρχισαν νά χειροκροτᾶνε χαρούμενοι. Ὁ νουνός ἐνθουσιασμένος φίλησε τόν Πέτρο καί γιά νά τόν παρηγορήσει τοῦ εἶπε:

- Συγχαρητήρια, Πέτρο, ἐσύ τό βρῆκες!
- Μά δέν εἶναι στό δικό μου κομμάτι, μουρμούρισε ἐκεῖνος.
- Ναί, ἀλλά πρῶτον τό βρῆκες ἐσύ καί δεῦτερον τό βρῆκες μέσα σ' ἓνα πολύ σπουδαῖο κομμάτι.
- Καί γιατί εἶναι σπουδαῖο πού ἔπεσε στους φτωχοῦς; ρώτησε μέ

περιέργεια ό Πέτρος.

- Θά σοϋ εξηγήσω εγώ, εΐπε ό μπαμπάς. Ή μάλλον δέν χρειάζονται πολλά λόγια. Τό απόγευμα θά πάμε μιά βόλτα καί θά καταλάβεις. Ής φάμε τώρα τή βασιλόπιτά μας, πού τήν έφτιαξε ή μαμά καί σίγουρα θά εΐναι πεντανόστιμη.

Μόλις άκουσε «βόλτα» ό Πέτρος, ζέχασε τή στεναχώρια του καί ρίχτηκε λαίμαργα στή λιχουδιά πού εΐχε μπροστά του. Ήφαγε τό κομμάτι του καί πήγε νά φάει καί τό άλλο πού εΐχε μπροστά του, τών φτωχών.

- Μή! εΐπε ή μαμά, αυτό άφησέ το. Φάε κάποιο άλλο.

Παραξενεύτηκε ό Πέτρος, αλλά δέν κάθισε νά ασχοληθεΐ, γιατί ή μυρωδιά τής βασιλόπιτας τοϋ γαργαλοϋσε τή μύτη.

Σάν ήρθε τό απόγευμα, ετοιμάστηκαν όλοι γιά τή βόλτα. Κάποια στιγμή σταμάτησαν σέ ένα ζαχαροπλαστεΐο καί αγόρασαν ένα μεγάλο κουτί μέ γλυκά. Ή μαμά στόν δρόμο, έπίτηδες, πρότεινε νά περάσουν από τήν αδελφή της γιά λίγο, νά τής ευχηθοϋν γιά τό νέο έτος. Θά ήταν στή δουλειά της εκείνη τήν ώρα. Τώρα τελευταΐα εργαζόταν στό όρφανοτροφείο τής πόλης τους.

Ή χαρά τής θείας, όταν τούς εΐδε, ήταν απερίγραπτη, παρόλο πού ήξερε γιά τήν έπίσκεψη! Τούς ύποδέχτηκε κρατώντας στήν αγκαλιά ένα μωρό από τά όρφανά τοϋ ιδρύματος. Τούς έβαλε νά καθίσουν σέ ένα σαλονάκι, αλλά αυτή ήταν συνέχεια όρθια, γιατί κάθε λίγο καί λιγάκι εμφανιζόταν καί κάποιο παιδάκι, μικρό ή μεγαλύτερο, πού κάτι ήθελε. Μέ πολλή ύπομονή καί πάντα καλόκαρδα καί χαμογελαστά άπαντοϋσε σ' αυτά πού τής λέγανε. Σιγά - σιγά, μαζεύτηκαν έξι - έφτά παιδάκια πού κοιτοϋσαν όλο περιέργεια τούς επισκέπτες. Κάποια εΐχαν τήν ήλικία τοϋ Πέτρου καί τής Φωτεινύλλας. Πολύ γρήγορα γίνανε φίλοι. Τά όρφανά παιδιά ζήτησαν νά πάρουν μαζί τους τά δύο αδελφια γιά νά τά ξεναγήσουν μέσα στό ...σπίτι τους καί νά παίξουν. Έκείνα δέχτηκαν καί οί μεγάλοι τούς τό έπέτρεψαν, βλέποντας ότι τό σχέδιό τους πάει καλά.

Μέ τό πού βγῆκαν ἀπό τό σαλονάκι καί προχώρησαν πρὸς τὰ μέσα, ὁ Πέτρος καί ἡ Φωτεινούλα ἔνωσαν κάπως παράξενα. Ἦταν πολὺ καθαρὰ ὅλα γύρω τους, ἀλλὰ πολὺ ἀπλά καί φτωχικά. Μπήκαν σὴν αἴθουσα παιχνιδιοῦ. Ἐκεῖ ἦταν μιά ἄλλη κυρία τοῦ ὀρφανοτροφείου. Τούς χαιρέτισε καί εἶπε στὰ παιδιά νά βγάλουν τὰ παιχνίδια τους νά παίξουν μαζί μέ τούς ἐπισκέπτες. Χαρούμενα αὐτά, πῆραν ἀπό ἓνα ράφι δυό μικρές κοῦτες μέ παιχνίδια, τὰ ἀράδιασαν στό χαλί καί τὰ ἔστησαν προσκαλώντας τὰ δυό ἀδελφία νά καθίσουν νά παίξουν. «Δέκα παιδιά καί μόνο τόσο λίγα παιχνίδια...», σκέφτηκε ὁ Πέτρος.

Ἡ Φωτεινούλα μέ τὰ κοριτσάκια πῆραν τίς κοῦκλες καί τὰ κουζινικά μπροστά τους καί ἄρχισαν νά παίξουν μιά χαρά. Τί κι ἄν ἦταν μερικά τόσο παλιά; Ὁ Πέτρος μέ τὰ ἀγόρια βάλανε τό μοναδικό τρενάκι -κι αὐτό ὄχι τηλεκατευθυνόμενο- στή μέση, πῆραν τὰ ἔξι -έφτά αυτοκινητάκια πού ὑπῆρχαν, καμιά δεκαριά στρατιωτάκια καί ἄρχισαν κι αὐτοί τό παιχνίδι. Ἐνωθε παράξενα ὁ Πέτρος. Λυπήθηκε πού τὰ παιδιά αὐτά οὔτε οἰκογένεια εἶχαν οὔτε πολλὰ παιχνίδια. Ἐνῶ αὐτός... Αὐτός στό δωμάτιό του παίζει μέ τόσο πολλὰ καί ἀκριβὰ παιχνίδια! Ἀλλά ἐκεῖνο πού τοῦ ἔκανε μεγάλη ἐντύπωση ἦταν τό ἔξι: Κρατοῦσε ἓνα στρατιωτάκι στό χέρι του, καθὼς τὰ σκεφτόταν αὐτά, καί ἀφηρημένα τό κοιτοῦσε. Τότε ἓνα παιδάκι δίπλα του τοῦ εἶπε: «Σοῦ ἀρέσει πολὺ; Πάρ' το! Σοῦ τό χαρίζουμε». Ὁ Πετρὴς ἔμεινε ἄφωνος. Κοιτοῦσε μιά τό παιδάκι, μιά τό στρατιωτάκι. Αὐτός ἐνῶ εἶχε τόσα πολλὰ παιχνίδια, δέν ἤθελε νά δώσει ποτέ οὔτε ἓνα... «Σ' εὐχαριστῶ», τοῦ εἶπε, «ἔχω στρατιωτάκια στό σπίτι».

Ἐκείνη τὴν ὥρα ἀκούστηκε ἡ φωνή τῆς θείας του πού φώναζε στὰ παιδιά τοῦ ὀρφανοτροφείου ὅτι τό φαγητό εἶναι ἔτοιμο, νά περάσουν σὴν τραπεζαρία. Τὰ παιδιά πολὺ εὐκόλα μάζεψαν τὰ λιγοστά παιχνίδια τους, ἀποχαιρέτησαν τὰ δυό ἀδελφία καί πήγανε γιὰ φαγητό. Ὁ Πέτρος καί ἡ Φωτεινή, καθὼς κατευθύνονταν πρὸς τό σαλόνι, εἶδαν ὅτι οἱ δικοὶ τους εἶχαν πάει σὴν τραπεζαρία γιὰ νά

χαιρετήσουν τὰ παιδάκια.

Ἐκεῖ τὸν Πέτρο τὸν περίμενε μία ἀκόμη ἔκπληξη: Τί πρωτοχρονιάτικο τραπέζι ἦταν αὐτό; Δέν εἶχε οὔτε πολλά φαγητά οὔτε γλυκά. Ἡ θεία, λές καί διάβασε τή σκέψη του, τούς εἶπε ψιθυριστά: «Δυστυχῶς, δέν εἶναι πλούσιο αὐτό τό ὀρφανοτροφεῖο». Ἐκείνη τὴν ὥρα ὁ Πέτρος θυμήθηκε τὰ τόσα ὠραῖα φαγητά πού εἶχε ἐτοιμάσει τό μεσημέρι ἢ μαμά καί τό μεγάλο κουτί μέ τὰ γλυκά πού εἶχαν ἀγοράσει πρὶν λίγο. Τότε ἀκούστηκε ἡ φωνή τῆς Φωτεινούλας: «Μαμά, νά δώσουμε τὰ γλυκά πού ἔχουμε μαζί μας στὰ παιδάκια;». Ὁ Πέτρος θαύμασε τὴν ἀδελφή του. Ἀλλά κι αὐτός, ἐνῶ σέ ἄλλη περίπτωση θά δυσκολευόταν νά ἀποχωρισεῖ τὰ γλυκά, τώρα ὅμως, μέσα σ' αὐτό τό περιβάλλον, ἔνιωσε πὼς ἤθελε κι αὐτός νά βοηθήσει. «Ναί, ναί!», συμπλήρωσε. «Νά τὰ φέρουμε τώρα στό τραπέζι!».

Φιλανθρωπία

Ἐδῶ, παιδιά, θά σταματήσω τὴν ἱστορία. Ποιά, λέτε, ἦταν ἡ συνέχεια; ... Ἔδωσαν τό κουτί μέ τὰ γλυκά καί ὁ Πέτρος τὴν ἐπόμενη κιόλας μέρα γέμισε μία μεγάλη σακούλα μέ δικά του παιχνίδια καί τὰ πῆγε στὰ φτωχά, ὀρφανὰ παιδάκια. Κι αὐτό τό ἐπανελάβε πολλές φορές ἀπὸ τότε. Κατάλαβε πὼς **εἶναι πολὺ ὁμορφο νά δίνει ἀπὸ τὰ δικά του**, ὅπως ἔκανε καί ὁ Μέγας Βασίλειος. Κατάλαβε, ἐπίσης, πὼς δέν χρειάζεται νά 'χει κανεῖς πολλὰ πράγματα γιὰ τὸν ἑαυτό του.

Τὴν ἡμέρα ἐκείνη πού τό φλουρί ἔπεσε στοὺς φτωχοὺς, ὁ Πέτρος θά τὴ θυμᾶται πάντα. Ἐκείνη τὴ μέρα πῆρε **μία μεγάλη ἀπόφαση: νά δίνει ἀπὸ τὰ δικά του σ' αὐτοὺς πού ἔχουν ἀνάγκη**. Αὐτὴ ἡ πράξη ἀγάπης λέγεται, παιδιά, **φιλιανθρωπία** καί ἀρέσει πολὺ στὸν Θεό.

Τούς φτωχούς νά μήν ξεχνῶ,
ἀπό τά δικά μου ἄς δίνω!
Θέλω πάντα νά βοηθῶ
καί φιλόνηθρωπος νά γίνω.

ΟΠΤΙΚΟΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

1. *Εἰκόνα τοῦ Μ. Βασιλείου.*
2. *Τό σύνθημα τοῦ μαθήματος.*
3. *Ζωγραφιά.*
4. *Προτεινόμενο παιχνίδι: «Τό δῶρο».*
5. *Κατασκευή: Ἡμερολόγιο.*
6. *Συνταγή γιά κουλουράκια.*